

یادداشت

توسعه مناسب‌ت راهبردی یا سفر توریستی

عبدالحسین طوطیابی

پژوهشگرکشاورزی

سفر دوروزه وزیر جهاد کشاورزی، به اتفاق ۱۸۰ نفر از مدیران وزارت، اعضای کمیسیون کشاورزی مجلس، اتاق‌های بازرگانی، بخش‌های خصوصی و… به ترکیه برای شرکت در هشتمین کمیته راهبردی توسعه کشاورزی می‌فایین، با اِبهام‌های پرشماری پایان یافت. سفری که بیش از ماهیتی فنی و دستاورد همکاری، به یک تور پرجمعیت مسافرتی شباهت داشت. اینکه بازتاب نتایج چنین سفری در ترکیه چگونه خواهد بود، باید در تحلیل‌های آتی رسانه‌های تخصصی آن کشور جست‌وجو کرد. شگفتا از وزیر محترم که چندی قبل خود از نمایانان با بانک بلند برای پوشش کاهش دو درجه دما بودند، اما در این سفرن نمایشی پرزیننه، از شمار بالای همسفران بی‌توجهی صرفه نکردند. به نظر هم می‌آید با عنایت به شاخص‌های برتر ترکیه در مقایسه با کشورمان در مرتب‌های جهانی از نظر تولیدات کشاورزی، ضریب بالاتر خودکفایی به محصولات اساسی فقدان تنگناهای سیاسی در تبادلالت مالی یا سایر کشورها و… در حال حاضر اساسا فورتی در روابط متقابل برابر هم به چشم نمی‌خورد. به خاطر نداشته باشیم که بیست‌ونهمین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی جمهوری اسلامی ایران و جمهوری ترکیه، پس از سه سال وقفه، با ریاست وزیر راه و شهرسازی کشورمان و وزیر تجارت ترکیه در تاریخ ۲۱ آذرماه ۱۴۰۳ و با هدف گسترش روابط اقتصادی دو کشور و همکاری‌های منطقه‌ای در تهران برگزار و به تدوین و تصویب تفاهم‌نامه در زمینه‌های مختلف بین دو کشور و افزایش تبادلالت تجاری از ۱۲ میلیارد به ۳۰ میلیارد دلار طی پنج سال آینده منجر شد. برای دستیابی به تفاهم‌نامه این همکاری، طی دو روز ۲۰۰ نفر از کارشناسان ایرانی و ترک بیش از ۳۰ ساعت با یکدیگر برای تنظیم این مذاکره داشتند که شامل بخش‌های تجارت، همکاری‌های منطقه‌ای، بانکداری، سرمایه‌گذاری، همکاری‌های علمی و فناوری، مناطق آزاد، همکاری‌های مناطق آزاد، بخش خصوصی، شهرسازی، محیط زیست، حمل‌ونقل، کمرک، بهداشت، رفاه، فرهنگی و انرژی بود. آیا بهتر نبود مذاکرات در این سفر دوروزه به ترکیه هم در حاشیه و متن اجلاس سه‌روزه تهران انجام می‌گرفت؟ اساسا در این سفر کدام تفاهم‌نامه و با چه موضوعاتی با همتای ترکیه‌ای امضا شد؟ برای مثال، در شرایطی که بانک زنی‌های ملی گیاهی کشورمان در مؤسسات تحقیقاتی اصلاح بذر و منابع طبیعی در کرچ در تنگنای بودجه و عدم نوآوری به سردخانه‌هایی که متحرک تبدیل شده‌اند، بازدید این خیل عظیم همراه از بانک زن کی‌های ترکیه و در این زمان فشرده و کوتاه چه مرتبزی را با خود داشته است؟ با توجه به روابط دیرینه و نهادهایی‌شده تجاری بین دو کشور همسایه، اساسا چه فقلی در این دو روز جز چالش‌های خودساخته در کشورمان کشوده شده است؟ ازجمله اهداف این سفر گویا رسیدگی به مشکلات فعالان اقتصادی بخش کشاورزی و غذا بوده است؛ آیا بهتر نبود بررسی این مشکلات که ریشه در هزارتوی بوروکراسی کشور خودمان دارد، قبل از سفر صورت می‌گرفت؟ انتظار می‌رود جناب نوری‌فرزعه دستاورد‌ها و جزئیات تفاهم‌نامه احتمالی با کشور ترکیه در این سفر و نیز تخصص‌ها و دلایل حضور همسفران پرشمار خود در این سفر را در قالب گزارشی به افکار عمومی و منابع کارشناسی مستقل ارائه فرمایند. گرچه به سیاق مألوف، جز از نتایج نیک سفر نخواهند گفت.

محسن رنایی، استاد پرتلاش و خستگی ناپذیر

گروه بسیار بزرگی از استادان کشور، با وجود نارضایتی شدید از وضعیت کنونی کشور، خاموش هستند چون نوشتن و سخن‌گفتن درباره چالش‌های ایران را پررزینه می‌دانند و باوری به امکان حل مشکلات ندارند. در مقابل گروه بسیار کوچکی از استادان مشکلات را مطرح و تجزیه و تحلیل می‌کنند و با بهره‌گیری از تجارب تاریخی ایران و دیگر کشورهای جهان راهکارهایی ارائه می‌دهند. گروه کم از استادان از سوی بخش‌های مختلف نظام حکمرانی در ایران تشویق می‌شوند؟ تجربه نشان می‌دهد که برای منتقدان نسبتاً پاداشی وجود ندارد، بلکه استناداتی که به وضعیت اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی یا سیاسی انتقاد دارند، تنبیه می‌شوند. نمونه متاخر بستن سایت دکتر رنایی و احضار ایشان است. اگر دانشگاه واقعا مکانی برای خلق دانش و اندیشه‌هایی نو به منظور بهبود زندگی مردم و ارتقای جایگاه ایران در عرصه جهانی است، نظام حکمرانی باید به استادانی که وقت بسیاری صرف می‌کنند و درباره چالش‌ها می‌نویسند و صحبت می‌کنند و در تلاش برای حل مشکلات کشور هستند، پاداش دهد. متأسفانه وضعیت کنونی کاملا معکوس است. بر اساس مقررات رایج در دانشگاه‌ها، استادان خاموش بهترین امتیازات را دریافت می‌کنند. به‌طور مثال در عرصه اقتصاد، استناداتی که در کلاس‌های دروس مختلف از اقتصاد ایران نمونه‌ای هم ذکر نمی‌کنند و صرفا به ارائه متون اقتصادی مربوط به کشورهای دیگر بسنده می‌کنند و بر این باورند که گفت‌وگو درباره اقتصاد ایران به مسائل سیاسی پیوند می‌خورد و خطرناک است. در دانشگاه هیچ مشکل ندارند؛ ولی استادی همچون محسن رنایی که با بحران‌های اقتصادی و پیامدهای اجتماعی آن ابراز نگرانی می‌کند و رنگ‌های خطر را به صدا درمی‌آورد، خوشایند برخی از نهادهای حاکمیتی نیست. نظام پاداش و تنبیه حاکم بر دانشگاه‌های کشور، استادان را از کار و تلاش برای بررسی ریشه‌های مشکلات درهم‌تنیده اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و امنیتی بر حذر می‌دارد و پاداش‌های سخاوتمندانه به مقالاتی می‌دهد که عموما با ابربحران‌های کشور و راهکارهای نجات از آنها ارتباطی ندارند. در دو دهه اخیر، تأکید بر ضرورت افزایش شمار مقالات استناد به فساد گسترده‌ای منجر شده که مثل موربانه پایه‌های دانشگاه‌های ایران را می‌خورد. اگر دانشگاه‌های کشور به راستی محلی برای بررسی مسائل و مشکلات کشور بودند، امثال محسن رنایی باید مورد تشویق قرار می‌گرفتند. ارکان مختلف نظام حکمرانی به صدای رنگ‌های خطری که از سوی دانشگاه‌های کشور نواخته می‌شد، حساس می‌بودند و بیش از آن به هشدارهای دلسوزانه توجه می‌کردند. ایجاد محدودیت برای دکتر رنایی تداووم سیاست خالی‌کردن دانشگاه‌ها از تفکر نقادانه و ترغیب هر چه بیشتر استادان به سکوت است که بی‌تردید آسیبی جدی به کشور وارد کرده کرد.

نگاه به داخل

حسن مدیریت در مالزی، سنگاپور، چین، اندونزی، امارات و… را فراموش کرده‌اند و سوءمدیریت خودمان را می‌خواهند با نشان‌دادن سوءمدیریت‌های خارج ببوشانند. دولت هم مثل دولت‌های قبل کماکان مشغول حرکات نوکرتزی است و نه در دستور قرار دادن کل روال منطقی، برنامه هفتم توسعه که مطابق معمول منعکس‌کننده آمال و آرزوهایست و غیرعملی بودن آن مسجل و رئیس‌جمهور برای اجرای آن ۲۰۰ میلیارد دلار پول می‌خواهد، به پایگانی سپرده شده است؛ در حالی که دولت می‌تواند به صورت گزینشی مثبت به چند فصل حیاتی آن ورود کند و تخریب‌های کشور را متوقف کرده و گامی در جهت بهسازی کشور بردارد. آنچه مسلم است، نه‌تنها از توسعه خبری نیست بلکه در شیب منفی توسعه هستیم و با این کار می‌توان در جهت نزدیک شدن به نقطه صفر توسعه گام برداشت. حتما می‌گویند کسی پیشنهادی نداشته است. چنین نیست بلکه بی‌اعتنایی شده است. فقط تعطیلی ادارات و مدارس و دانشگاه‌ها در دستور کار قرار دارد. خوب است همه جا تعطیل شود، آن‌وقت همه چیز حل می‌شود. حداقل صدواسیمتا تصویر ناقص به مردم نمی‌دهد.

ادامه از صفحه اول

گزارشی از تلاش مسکو در راستای راه‌اندازی کریدور ترانزیتی جدید و ایجاد رقیبی برای مسیر تجاری ایران با همکاری طالبان

شراکت روسی

محمدمهدی کریمی‌فقی، کارشناس حمل‌ونقل و ترانزیت، خبرها حاکی از آن است که روسیه بنا دارد در کریدور ترانزیتی رقیب مسیره‌ای تجاری ایران سرمایه‌گذاری کند.
اواخر پاییز امسال روسیه طالبان را از فهرست گروه‌های تروریستی خود خارج کرده است و حالا اخباری از ترانزیت گاز روسیه به افغانستان شنیده می‌شود.

روسیه و مرادوت تازه با طالبان

اواخر پاییز امسال پارلمان روسیه قانونی را تصویب کرد که به موجب آن ممنوعیت گروه‌هایی که مسکو آنها را به‌عنوان سازمان‌های تروریستی معرفی کرده است، تعلیق می‌کند. این می‌تواند زمینه‌سازی برای عادی‌سازی روابط با طالبان افغانستان باشد.
این تصمیم روسیه می‌تواند مقدمه ایجاد روابط گسترده با طالبان باشد. در همین زمینه ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه، در ماه جولای گفت که این گروه متحدی در مبارزه با تروریسم است. روسیا با نوشتن این مسطور گزارش داده است در همین حال «رمضان قدیروف» رهبر منطقه مسلمان نشین چچن روسیه، روز دوشنبه خواستار حذف گروه سوری «هیئت تحریرالاشام» از فهرست گروه‌های تروریستی ممنوعه روسیه شد.
در همین حال، پارلمان روسیه قانونی را تصویب کرد که به دادگاه‌ها اجازه می‌دهد ممنوعیت‌های گروه‌هایی را که از سوی مسکو به‌عنوان سازمان‌های تروریستی معرفی شده‌اند، تعلیق کنند. قانون جدید که توسط مجلس دومی دولتی تصویب شد، راه را برای مسکو برای عادی‌سازی روابط با طالبان افغانستان و احتمالا با حاکمان جدید سوریه که به‌تازگی قدرت را بعد از سقوط حکومت بشار اسد به دست گرفته‌اند، هموار می‌کند.

طالبان در فوریه ۲۰۰۳ اولین دسته از گروه‌هایی بودند که به لیست ممنوعه روسیه اضافه شدند و هیئت تحریرالاشام سوریه هم در سال ۲۰۲۰ به این فهرست روسیه اضافه شد. با این حال، حذف مورد انتظار طالبان از فهرست تروریستی روسیه به منزله به رسمیت شناختن رسمی دولت این کشور نخواهد بود.

به‌جز این، به‌تازگی رسانه‌های افغانستانی خبر داده‌اند که افغانستان و روسیه درباره تجارت گاز به توافقاتی دست پیدا کرده‌اند. سرگزارای صدای افغان گزارش داده است که پس از توافق افغانستان و روسیه درخصوص انتقال گاز مایع این کشور به جنوب آسیا، عبدالسلام آخوندزاده جواد، سخنگوی وزارت صنعت و تجارت، گفته است که افغانستان در جست‌وجوی هم‌گرایی منطقه‌ای از طریق تجارت است و «خوشبختانه» این راهکار نتیجه خوبی داده است. سخنگوی وزارت صنعت و تجارت و ادامه سخنان خود اضافه کرد که افغانستان، امروز بیشتر و بهتر از هر زمان دیگر در تاریخ خود، نقطه وصل کشورهای منطقه شده است. او افزود: رهبری وزارت صنعت و تجارت در سفری که در سال ۲۰۲۲ به جمهوری فدراتیو روسیه داشت، مسئله انتقال گاز مایع روسیه به جنوب آسیا و بازارهای منطقه را با مقامات آن کشور مطرح کرد که مورد استقبال روس‌ها قرار گرفت. بر اساس

گزارشی از تلاش مسکو در راستای راه‌اندازی کریدور ترانزیتی جدید و ایجاد رقیبی برای مسیر تجاری ایران با همکاری طالبان

شراکت روسی

بر اساس گزارش بانک جهانی، پیش‌بینی می‌شود که این کریدور بتواند حجم تجارت میان کشورهای آسیای مرکزی و جنوبی را تا ۳۰ درصد افزایش دهد. بر اساس آمار وزارت تجارت و صنایع افغانستان، حجم تجارت این کشور در سال ۲۰۲۲ از حدود ۲.۵ میلیارد دلار بوده و انتظار می‌رود با توسعه کریدور ترانس‌افغان، این رقم تا سال ۲۰۲۵ به پنج میلیارد دلار برسد. گزارش‌ها نشان می‌دهند که این کریدور می‌تواند به افزایش تجارت افغانستان با کشورهای همسایه و همچنین کشورهای آسیای مرکزی کمک کند. علاوه بر این، بر اساس گزارش سال ۲۰۲۲ سازمان ملل متحد، پیش‌بینی شده است اگر کریدور ترانس‌افغان موفق به جذب سرمایه‌گذاری‌های لازم شود، می‌تواند تا ۵۰۰ هزار شغل جدید در افغانستان ایجاد کند.

چند وقت پیش، الکسی اورچوک، معاون نخست‌وزیر روسیه، از آمادگی کشورش برای انجام مطالعات امکان‌سنجی در مورد پروژه راه‌آهن ترانس‌افغان خبر داد. او گفت که به‌طور کلی این پروژه را به‌عنوان یک عنصر کلیدی برای بهبود ارتباطات در منطقه آسیای مرکزی و اوراسیا می‌داند و آن را جزئی از استراتژی کلان روسیه برای دسترسی به آب‌های گرم جنوب تلقی می‌کند. کارشناسان معتقدند اعلام رسمی مسکو مبنی بر درآوردن طالبان از لیست گروه‌های تروریستی و مذاکرات اخیر آنها برای ترانزیت گاز از طریق افغانستان، در پارل کریدور موازی مسیر ایران جانمایی شده است. در کنار نامنی وی بی‌ثباتی سیاسی در افغانستان، مسائل مالی در اجرای این پروژه دخیل است. از طرفی، تنش‌های مرزی افغانستان با همسایه جنوبی خود یعنی پاکستان، به اوج رسیده و در چند روز گذشته علیه یکدیگر اقدامات مسلحانه و بعضا تهدیدهای نظامی انجام داده‌اند. همچنین بر اساس گزارش بانک جهانی، تنها ۳۰ درصد از جاده‌های افغانستان آسفالت شده‌اند که این موضوع می‌تواند بر کارایی کریدور ترانس‌افغان تأثیر منفی بگذارد.
با توجه به تحولات منطقه‌ای و جهانی، کریدور ترانس‌افغان به‌عنوان مانع جدی برای کریدورهای عبوری از ایران محسوب نمی‌شود. باید در نظر داشت که کشورهایمانند ازبکستان، سال‌ها صادرات پنبه خود را از طریق بنادر جنوبی ایران انجام می‌دادند، اما اکنون به دنبال اجرای کریدور ترانس‌افغان به‌عنوان جایگزینی برای مسیرهای عبوری از ایران هستند. اگر روند ترانزیتی و کریدوری کشور به همان شکل گذشته ادامه یابد، نمی‌توان انتظار تحول چشمگیری در اقتصاد کشور با استفاده از موقعیت جغرافیایی منحصربه‌فرد و درآمد آزی ناشی از ترانزیت را داشت. همچنین چسبندگی اقتصادی کشور با کشورهای همکار و ذی‌نفع در کریدورهای بین‌المللی کاهش خواهد یافت و به مزوری شدن ایران خواهد انجامید.
بهبود فرایندهای مرزی ترانزیتی، تقویت دیپلماسی و رایزنی‌های تجاری با کشورهای ذی‌نفع مسیر عبوری از ایران و همچنین مشارکت بخش غیردولتی در صنعت حمل‌ونقل و ترانزیت، تنها راهکارهای سریع‌الاثربرای احیای مجدد مسیرهای ترانزیتی از خاک ایران و ایفای نقش مؤثر در زنجیره‌های ارزش منطقه‌ای و بین‌المللی به شمار می‌روند.

رقیبی به نام ترانس‌افغان

یکی از جدیدترین کریدورهای واردشده به منطقه غرب آسیا و عرصه جنگ کریدوری، کریدور ترانس‌افغان است که از ازبکستان آغاز شده و تا بنادر کوادر و کراچی در پاکستان ادامه می‌یابد. این طرح برای نخستین بار در سال ۲۰۱۰ توسط دولت ازبکستان مطرح شد و هدف آن اتصال کشورهای آسیای مرکزی به آب‌های گرم جنوب در سواحل پاکستان است. سرمایه‌گذار اصلی این کریدور ۵۷۳کیلومتری، راه‌آهن ازبکستان بوده و پیش‌بینی می‌شود که این پروژه تا سال ۲۰۲۷ به اتمام برسد.
کریدور ترانس‌افغان به‌عنوان یک مسیر ترانزیتی برای اتصال آسیای مرکزی به بنادر جنوبی در پاکستان و شبه‌قاره هند شناخته می‌شود. این کریدور از افغانستان عبور کرده و با هدف تسهیل تجارت و افزایش دسترسی به بازارهای جهانی طراحی شده است.

پذیرش FATF؛ کلید اقتصاد دیجیتال

محمد شهرابی؛ در روزهای که بررسی لوائح مرتبط با گروه ویژه اقدام مالی (FATF) در مجمع تشخیص مصلحت نظام به یکی از مباحث داغ سیاسی و اقتصادی کشور تبدیل شده، اظهارنظرهای تند و واکنش‌های جنجالی فضای رسانه‌ای و سیاسی را بر کرده است. توییت‌های صریح امیرحسین ثابتي، مجری و تحلیلگر اصولگرا که نشان از مخالفت قطعی برخی شخصیت‌های برجسته نظیر سعید جلیلی با این لوائح دارد و همچنین فریادهای برخی‌خانیه مهدی کوچکزاده در مجلس شورای اسلامی علیه پذیرش FATF، بر آتش اختلافات افزوده است. این دن حالی است که روی‌گردانی از این لایحه چالش‌های اساسی برای اقتصاد ایران ایجاد کرده است.

واکنش‌های سیاسی؛ توییت‌ها و فریادها

امیرحسین ثابتي در یکی از توییت‌های اخیر خود به‌صراحت از مخالفت سعید جلیلی با FATF برده برداشت. او تأکید کرد که جلیلی این لوائح را در تضاد با استقلال کشور می‌داند و معتقد است پذیرش آن، ابزار جدیدی برای فشارهای بین‌المللی بر ایران خواهد بود. این اظهارنظرها با استقبال برخی گروه‌های اصولگرا مواجه شده، اما در مقابل، حامیان لوائح FATF بر این باورند که این نگاه، مانعی برای توسعه اقتصادی و بهبود روابط مالی بین‌المللی ایران است. از سوی دیگر، مهدی کوچکزاده، نماینده مجلس، در یک جلسه علنی با فریادهایی تند علیه FATF، آن را «وابستگی به نظام سلطه» توصیف کرد و هشدار داد که تصویب این لوائح به معنای قربانی‌کردن استقلال مالی کشور است. این حواشی سیاسی، در حالی جریان دارد که بررسی لوائح مرتبط در مجمع تشخیص مصلحت نظام، در میان فشارهای اقتصادی و محدودیت‌های ناشی از تحریم‌ها، به مراحل حساسی رسیده است.

جایگاه ایران در اقتصاد جهانی؛ از سیاست تا واقعیت

هم‌زمان با این‌جنجال‌ها، اقتصاد ایران در حال دست‌وپیچه نرم‌کردن با چالش‌هایی عمیق است. خروج سرمایه‌گذاران خارجی از شرکت‌هایی مانند دیجی‌کالا و کاهش اعتماد بین‌المللی به اقتصاد ایران، نمونه‌هایی از تأثیرات منفی وضعیت فعلی است. فرارگرفتن در لیست سیاه FATF، مانع بزرگی برای روابط مالی و بانکی ایران با جهان شده و هزینه‌های مبادلات اقتصادی کشور را به‌شدت افزایش داده است. پذیرش FATF می‌تواند این موانع را کاهش دهد و ایران را قادر کند تا با شفاف‌سازی مالی، نه‌تنها سرمایه‌گذاران خارجی را بازگرداند، بلکه از فرصت‌های جهانی نظیر بازارهای اقتصاد دیجیتال نیز بهره‌مند شود. رشد سریع اقتصاد دیجیتال در جهان و نقش پررنگ این ابزار در اقتصاد بین‌المللی، فرصتی طلایی برای کشورهایی است که توانسته‌اند قوانین شفاف و یابثاتی در این زمینه تدوین کنند. اما در ایران به دلیل نبود سیاست‌های مشخص و نپذیرفتن استانداردهای بین‌المللی نظیر FATF، این فرصت به تهدید تبدیل شده است. مخالفان FATF بر این باورند که این گروه، ابزار کشورهای غربی برای تحمیل اراده خود بر ایران است، اما کارشناسان اقتصادی معتقدند پذیرش این لوائح می‌تواند راه را برای توسعه فناوری‌های مالی و جذب سرمایه‌های خارجی باز کند.

پیامدهای حواشی سیاسی بر تصمیمات اقتصادی

فضای سیاسی پر تنش درباره FATF، نه‌تنها تصمیم‌گیری را برای مسئولان دشوار کرده، بلکه پیام‌های متناقضی به سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی ارسال می‌کند. توییت‌ها و اظهارنظرهای مخالفان در کنار واکنش‌های تند در مجلس، این تصور را ایجاد کرده که ایران در تدوین سیاست‌های اقتصادی خود، بیش از آنکه بر منافع ملی و واقعیات اقتصادی تمرکز کند، درگیر کشمکش‌های جناحی و سیاسی است.

گزارش

چرا خصوصی‌سازی ایران به معنای انحصارگرایی نیست؟

برخی از انتقادها به دلیل نبود اطلاعات کافی و توجه‌نداشتن به جنبه‌های مثبت واگذاری‌ها مربوط می‌شود. در مواردی که عملکرد شرکت‌ها بهبود یافته است، این اطلاعات کمتر در رسانه‌ها و اذهان عمومی منعکس می‌شود، اما در مقابل، هرگونه اخراج پرسنل یا مشکل در شرکت‌ها به‌سرعت خبرساز می‌شود. در پی بحث مجدد واگذاری مدیریت دولتی ایران خودرو به بخش خصوصی، بار دیگر فضای اقتصادی کشور به دلیل طرح اتهامات اثبات‌نشده و اطلاعات غیردقیق علیه بزرگ‌ترین شرکت قطعه‌سازی کشور مشتب‌ه شده است. این اقدامات یادآور روزهای آغازین انقلاب است که با ترساندن کارآفرینان و مصادره اموال آنان، خسارت‌های جبران‌ناپذیری به اقتصاد کشور وارد شد و فرار سرمایه‌ها و نخبانان یکی از ناگامی‌های آن دوران را رقم زد.
حالا به‌نظر می‌رسد برخی با فرافکنی و ایجاد جو ناامیدی در پی ادامه دست‌اندازی‌های خود به منابع اقتصادی کشور هستند، درحالی‌که سه دهه انحصارگرایی و بلاکنلیفی در صنعت خودرو، تنها به تغییر انحصار دولتی به انحصار خصوصی منجر شده است. نکته بسیار مهم درباره بازار خودروی ایران این است که دو خودروساز دولتی ایران خودرو و سایپا عملا با یکدیگر رقابت نمی‌کنند؛ زیرا با بررسی قیمت محصولات این دو مشخص می‌شود در بازه‌های قیمتی یکدیگر ورود ندارند و هرکدام در بازه‌های قیمتی جداگانه که عرضه خودرو می‌پردازند، بررسی روند خصوصی‌سازی نشان می‌دهد که این فرایند نه‌تنها به بهبود وضعیت تولید منجر نشده است و این سیاست‌های نادرست دولتی بوده که چالش‌های جدی برای کارآفرینان ایجاد کرده است.

آمار واگذاری‌ها

از مجموع ۸۹۶ واگذاری انجام‌شده صرفا قرارداد ۲۵ پنگاه به دلایل گوناگون از قبیل ایفانشدن تعهدات مالی و غیرمالی خریدار، همکاری نکردن مسئولان‌های مادر تخصصی، ایرادات در واگذاری، ورود دستگاه‌های نظارتی و… منجر به فسخ، ابطال یا اقاله شده و دیگر واگذاری‌ها -بیش از ۹۷ درصد- موفقیت‌آمیز بوده است. این رقم نشان‌دهنده موفقیت بالای فرایند واگذاری است و نمی‌توان به‌سادگی نتیجه‌گیری کرد که همه واگذاری‌ها ناموفق بوده‌اند. با این حال، انتقادات عمدتا به دلیل عدم اطلاع‌رسانی کافی درباره جنبه‌های مثبت این واگذاری‌ها و تأکید بر مشکلات و چالش‌ها شکل گرفته است.

دلایل انتقادات درباره واگذاری‌ها

انتقادات عمدتا ناشی از بی‌توجهی به عملکرد مثبت برخی شرکت‌ها پس از واگذاری است. درحالی‌که برخی از شرکت‌ها بهبود درخسور توسط در عملکرد خود داشته‌اند، اخراج پرسنل یا مشکلات مدیریتی به‌سرعت در رسانه‌ها منعکس می‌شود و این امر باعث ایجاد تصورات منفی درباره فرایند خصوصی‌سازی می‌شود. در برخی موارد اخراج کارگران ممکن است اتفاق بیفتد، اما این موضوع به‌تنهایی نمی‌تواند نمایانگر وضعیت کلی شرکت باشد. برای مثال، اگر یک شرکت صد نفر را استخدام کند، این خبر کمتر مسورد توجه قرار می‌گیرد تا اینکه یک نفر اخراج شود. این نبود توازن در پوشش خبری باعث ایجاد تصورات منفی درباره وضعیت کلی شرکت‌ها می‌شود.

آگهی فراخوان مناقصه عمومی پیمانکاران

نوبت اول

شرکت فرودگاه ها و ناوبری هوایی ایران در نظر دارد مناقصه عمومی عملیات اجرایی پروژه احداث دیوار حفاظتی پیش ساخته بتنی پیرامونی و فنس کشی و جاده گشت زنی فرودگاه شهید بهشتی اصفهان را بر اساس قانون برگزاری مناقصات و از طریق مناقصه عمومی یک مرحله ای همزمان با ارزیابی کیفی ، به شماره ۰۴۹۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۱۰۳۰۰۲۰۰۴ از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید.

کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکتها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

- شرکتها باید حداقل دارای گواهینامه صلاحیت (رتبه بندی) ۳ راه و ترابری از سازمان برنامه و بودجه کشور باشند.
- برآورد اولیه پروژه بر اساس فهارس بهای پایه سال ۱۴۰۳، مجموعاً به مبلغ ۴۴۰,۴۰۳,۴۶۷,۷۳۴ (چهارصد و چهل میلیارد و چهارصد و سه میلیون و چهارصد و شصت و هفت هزار و هفتصد و سی و چهار) ریال می باشد.
- مدت اجرای پروژه ۱۴ ماه و مدت تضمین ۲۴ ماه می باشد.
- میزان سپرده شرکت در مناقصه به مبلغ ۲۱,۴۰۹,۰۰۰,۰۰۰ (بیست و یک میلیارد و چهارصد و نه میلیون) ریال می باشد که بر اساس آیین نامه تضمین معاملات دولتی به شماره ۱۷۲۳۴۰۲/ت۱۳۴۹-۵-هـ مورخ ۹۴/۹/۲۲ مورد پذیرش خواهد بود.
- تاریخ انتشار اسناد مناقصه در سامانه ، مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت مهلت زمانی ارسال پیشنهاد و زمان بازگشایی پاکتها در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت اعلام می گردد.
- مشاور پروژه مهندسین مشاور بانیه راه پاسارگاد می باشد که شرکتها جهت کسب اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه می توانند با شماره تلفن ۰۶۶۴۲۲۸۹۹-۰۲۱ یا این شرکت تماس حاصل نمایند.
- آدرس کارفرما جهت ارائه فیزیکی پاکتهای ”الف“ تهران- فرودگاه مهرآباد- خیابان معراج- ساختمان شرکت فرودگاهها و ناوبری هوایی ایران - طبقه چهارم- اداره کل عمران وتوسعه فرودگاهها، تلفن ۶۳۱۴۸۵۷۱-۰۲۱ می باشد.

شناسه آگهی ۱۸۶۶۹۱۰

شرکت فرودگاهها و ناوبری هوایی ایران

معاونت عملیات فرودگاهی – اداره کل عمران و توسعه فرودگاهها